

Sygn. akt

POSTANOWIENIE

Dnia 9 marca 2015 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie, VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Andrzej Stasiuk (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 9 marca 2015 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy A B

przeciwko R spółce jawnej w S

o odszkodowanie

na skutek zażalenia wniesionego przez pełnomocnika powódki z urzędu na postanowienie w przedmiocie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu zawartego w pkt. III wyroku Sądu Rejonowego w

S Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia września 2014

roku sygn. akt

postanawia:

przedstawić Trybunałowi Konstytucyjnemu następujące pytanie prawne:

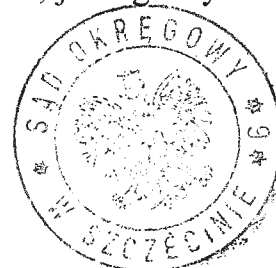
1. czy art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2014 r. poz.631 t.j. ze zm.) jest zgodny z art. 92 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
2. czy § 19 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 poz.461 t.j.), a zwłaszcza zawarta w nim regulacja ograniczająca możliwość przyznania opłaty w wysokości nie wyższej niż 150% stawek minimalnych, jest zgodny z art.32 i art.45 ust.1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Na oryginale
właściwe podpisy

Zgodność odnisiu stwierdzam
Szczecin, dn. 10.03.2015
sekretarz

Kierownik Sekretariatu
VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
Sądu Okręgowego w Szczecinie

Katarzyna Szewczyńska

UZASADNIENIE

I

Sąd Rejonowy w S Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w wyroku z dnia września 2014 roku (sygn. akt) oddalił powództwo o odszkodowanie w związku z rozwiązaniem umowy o pracę bez zachowania okresu wypowiedzenia z naruszeniem przepisów o rozwiązywanie umów o pracę w tym trybie. W wyroku (pkt. III) zostało zawarte rozstrzygnięcie dotyczące przyznania pełnomocnikowi powódki ustanowionemu z urzędu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Z tego tytułu Sąd Rejonowy przyznał pełnomocnikowi z urzędu będącemu adwokatem koszty na które składała się opłata za czynności adwokackie określona w stawce minimalnej, którą powiększono o podatek od towarów i usług, w łącznej kwocie 73,80 złotych.

Pełnomocnik powódki z urzędu na rozprawie poprzedzającej wydanie wyroku (k.119 akt sprawy) złożył oświadczenie, że koszty udzielonej powódce pomocy prawnej z urzędu nie zostały pokryte w całości czy też w części i w związku z tym wniósł o przyznanie mu z tego tytułu kwoty stanowiącej dwukrotność stawki minimalnej. W związku z nieuwzględnieniem przez Sąd Rejonowy tego wniosku, pełnomocnik powódki złożył zażalenie na postanowienie w przedmiocie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, zawarte w pkt. III przedmiotowego wyroku. W zażaleniu, powołując się na szczególnie duży nakład pracy związany z udzieloną powódce pomocą, pełnomocnik wniósł o zmianę zaskarżonego rozstrzygnięcia o kosztach poprzez zasądzenie na jego rzecz, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, kwoty 442,80 zł, tj. w wysokości równej stawce sześciokrotnej wynagrodzenia adwokata za prowadzenie sprawy tego rodzaju (360 złotych) przewidzianej przepisami, powiększonej o podatek od towarów i usług.

Na przeszkodzie do ewentualnego uwzględnienia wniosków pełnomocnika powódki stoi treść przepisu § 19 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 poz.461

t.j.), stanowiącego, że *koszty nieopłaconej pomocy prawnej ponoszonej przez Skarb Państwa obejmują opłatę w wysokości nie wyższej niż 150 % stawek minimalnych, o których mowa w rozdziałach 3 -5 (pkt. 1) oraz niezbędne, udokumentowane wydatki adwokata.*

W konsekwencji, w obecnym stanie prawnym brak jest możliwości ewentualnego uwzględnienia wniosku pełnomocnika z urzędu o przyznanie mu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej w wysokości przekraczającej 1,5 krotność stawki minimalnej przewidzianej za prowadzenie takiego rodzaju sprawy jak opisana powyżej.

II

Złożone przez pełnomocnika powódki z urzędu – adwokata zażalenie na orzeczenie Sądu I instancji w przedmiocie nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu implikuje konieczność oceny jego zasadności w świetle regulacji zawartych w ustawie z dnia 17 listopada 1964 roku Kodeks postępowania cywilnego (dalej: k.p.c.), w tym w art. 394 § 1 pkt. 9 k.p.c. w związku z art.108 § 1 k.p.c., art.117 k.p.c. i art. 98 § 3 k.p.c. a także regulacji zawartych w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (dalej: rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie), w tym w § 19 w zw. z § 2 i § 12 ust.1 pkt. 1.

W konsekwencji, ewentualnej kontroli konstytucyjnej podlegają wymienione przepisy rozporządzenia w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz stanowiące podstawę normatywną do ich wydania przepisy art. 16 ust. 2 i 3 oraz art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2014 r. poz.631 t.j. ze zm.) (dalej: prawo o adwokaturze).

III

Przepis art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (dalej: Konstytucja) stanowi, że każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia

sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd. Przepisy art. 32 Konstytucji, że wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne. (ust.1) Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiejkolwiek przyczyny. (ust.2) Przepis zaś art. 92 ust.1 Konstytucji, że rozporządzenia są wydawane przez organy wskazane w Konstytucji, na podstawie szczegółowego upoważnienia zawartego w ustawie i w celu jej wykonania. Upoważnienie powinno określać organ właściwy do wydania rozporządzenia i zakres spraw przekazanych do uregulowania oraz wytyczne dotyczące treści aktu.

Narzędziami do realizacji konstytucyjnej gwarancji prawa do sądu, zawartego w art.45 ust.1 Konstytucji, są m.in. przepisy poszczególnych procedur sądowych. Regulacje dotyczące procedur sądowych w sprawach cywilnych zawarte są w Kodeksie postępowania cywilnego. Jedną z nich jest tzw. „prawo ubogich”, które ma umożliwiać osobom nie posiadającym niezbędnych środków finansowych i zwolnionych w związku z tym od obowiązku uiszczania kosztów sądowych dostęp do sądu, poprzez przyznanie takiej osobie przez sąd pomocy prawnej z urzędu. Wspomnianą kwestię regulują przepisy art.117 k.p.c. Przy czym, zgodnie z przepisem art.117 § 5 k.p.c., sąd uwzględnia wnioski o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego z urzędu, jeżeli udział adwokata lub radcy prawnego w sprawie uzna za potrzebny. Innymi słowy, adwokat lub radca prawny z urzędu może być przyznany osobie zwolnionej z kosztów sądowych, która tego potrzebuje czy to z uwagi na pewne cechy osobiste, np. chorobę lub wiek i związaną z tym nieporadność, czy to z uwagi na znaczny stopień skomplikowania stanu faktycznego lub prawnego w konkretnej sprawie.

Po przyznaniu przez sąd pełnomocnika z urzędu, organy samorządu adwokackiego wyznaczają do pełnienia obowiązków pełnomocnika takiej strony konkretnego adwokata wpisanego na listę adwokatów. Za wykonaną pracę pełnomocnik z urzędu ma prawo do wynagrodzenia i zwrotu poniesionych kosztów. Zasady przyznawania wynagrodzenia (opłaty za czynności adwokackie) regulują

przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu, wydane na podstawie delegacji ustawowej zawartej w przepisach art. 29 ust. 2 i art.16 ust. 2 i 3 prawa o adwokaturze.

Przepisy art.16 prawa o adwokaturze stanowią, że Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Adwokackiej i Krajowej Rady Radców Prawnych, określi, w drodze rozporządzenia, *wysokość opłat za czynności adwokackie przed organami wymiaru sprawiedliwości, stanowiących podstawę do zasądzenia przez sądy kosztów zastępstwa prawnego i kosztów adwokackich, mając na względzie, że ustalenie opłaty wyższej niż stawka minimalna, o której mowa w ust. 3, lecz nieprzekraczającej sześciokrotności tej stawki, może być uzasadnione rodzajem i zawilnością sprawy oraz niezbędnym nakładem pracy adwokata* (ust.2). Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Adwokackiej i Krajowej Rady Radców Prawnych, określi, w drodze rozporządzenia, stawki minimalne za czynności adwokackie, o których mowa w ust. 1, *mając na względzie rodzaj i zawilność sprawy oraz wymagany nakład pracy adwokata* (ust.3).

Natomiast, zgodnie z art. 29 prawa o adwokaturze, koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu ponosi Skarb Państwa. (ust.1) Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Adwokackiej, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady ponoszenia kosztów, o których mowa w ust. 1, z uwzględnieniem sposobu ustalania tych kosztów, wydatków stanowiących podstawę ich ustalania oraz *maksymalnej wysokości opłat za udzieloną pomoc*. (ust.2)

Przepis § 2 rozporządzenia w sprawie opłat za czynności adwokackie stanowi, że zasądzając opłatę za czynności adwokata z tytułu zastępstwa prawnego, *sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy adwokata, a także charakter sprawy i wkład pracy adwokata w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia*. (ust.1) Podstawę zasądzenia opłaty, o której mowa w ust. 1, stanowią stawki minimalne określone w rozdziałach 3-5. *Opłata ta nie może być wyższa niż sześciokrotna stawka minimalna ani przekraczać wartości przedmiotu sprawy*. (ust.2)

Przytoczona regulacja, zawarta w § 2 rozporządzenia w sprawie opłat za czynności adwokackie, dotycząca reguł oceny wysokości i przyznawania opłat za czynności adwokackie, stanowi rozwinięcie treści przepisu art.16 ustawy o adwokaturze i nie zawiera rozwiązań, które mogą stać w sprzeczności lub wykraczać poza zakres określony w tym artykule. Innymi słowy, w tym zakresie, rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie wydane zostało prawidłowo, z upoważnienia ustawowego i w celu jego wykonania oraz zgodnie z wytycznymi zawartymi w tym akcie.

Kwestie wysokości opłat za czynności adwokackie, w ramach pomocy prawnej udzielonej z urzędu, zostały natomiast uregulowane w rozdziale 6 rozporządzenia w sprawie opłat za czynności adwokackie, zatytułowanym „Koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu, ponoszone przez Skarb Państwa”. Zawarty w tym rozdziale kwestionowany przepis § 19 ust.1 stanowi, że *koszty nieopłaconej pomocy prawnej ponoszonej przez Skarb Państwa obejmują opłatę w wysokości nie wyższej niż 150 % stawek minimalnych*, o których mowa w rozdziałach 3-5 (pkt.1) oraz niezbędne, udokumentowane wydatki adwokata (pkt.2).

Zdaniem Sądu Okręgowego, przedmiotowa regulacja, w części ograniczającej wysokość opłaty do wysokości nie wyższej niż 150 % stawek minimalnych, wydana została bez właściwego upoważnienia ustawowego. Zawarte, bowiem, w art.29 ust.2 prawa o adwokaturze upoważnienie dla Ministra Sprawiedliwości do określenia maksymalnej wysokości opłat za udzieloną pomoc z urzędu jest zbyt ogólne (blankietowe), gdyż nie wskazuje na przesłanki czy kryteria jakimi winien się w tym zakresie kierować organ wydający rozporządzenie (brak ustawowych wytycznych dotyczących tego aktu – w kwestionowanym zakresie).

Przy ocenie regulacji zawartej w § 19 ust.1 rozporządzenia w sprawie opłat za czynności adwokackie, należy mieć na uwadze, że żaden przepis rozdziału 6 rozporządzenia w sprawie opłat za czynności adwokackie nie wyłącza i nie ogranicza możliwości stosowania przepisów rozdziału 2 rozporządzenia w stosunku do pełnomocników z urzędu. W konsekwencji, zarówno w przypadku adwokata będącego

pełnomocnikiem strony z wyboru jak i w przypadku adwokata będącego pełnomocnikiem z urzędu, sąd przyznając wynagrodzenie (opłatę za czynności adwokackie) winien każdorazowo ocenić nakładu ich pracy, stosując przepis § 2 rozporządzenia w sprawie opłat adwokackich (*niezbędny nakład pracy adwokata, charakter sprawy i wkład pracy adwokata w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia*). Jednakże, w przypadku stwierdzenia przez sąd wystąpienia dużego, niezbędnego nakładu pracy adwokata związanego z charakterem sprawy oraz dużego jego wkładu w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia, adwokat z wyboru ma prawo otrzymać wynagrodzenie w wysokości do sześciokrotność stawki minimalnej a adwokat z urzędu, w takiej samej sytuacji, wynagrodzenie w maksymalnej wysokości wynoszącej jedynie 1,5 krotność stawki minimalnej.

Opisane zróżnicowanie nie posiada żadnego racjonalnego uzasadnienia i stoi w sprzeczności z normami konstytucyjnymi dotyczącymi z jednej strony, równego traktowania przez władze publiczne i niedyskryminacji w życiu społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny (art.32 Konstytucji) i z drugiej strony, dotyczącymi prawa do sądu - prawa równego dostępu do sądu (art.45 ust.1 Konstytucji).

W pierwszej z opisanych sytuacji dochodzi do dyskryminacji i nierównego traktowania adwokatów z urzędu, którzy wykonując taką samą pracę jak adwokat z wyboru ma prawo do znacznie niższego wynagrodzenia. Trzeba przy tym zaznaczyć, że instytucja adwokata z urzędu jest instytucją jedynie procesową, brak jest bowiem specjalnie wyodrębnionej kategorii, czy listy osób wykonujących takie zajęcie. Co więcej, jak już wyżej to podniesiono, adwokata z urzędu przyznaje się w szczególnych sytuacjach, związanych z szczególnymi cechami osobistymi strony procesu czy szczególnym skomplikowaniem sprawy, co zawsze wiąże się ze zwiększonym nakładem pracy adwokata. Nadto, adwokat z urzędu ma wykonywać powierzone mu obowiązki z taką samą starannością i niezbędnym nakładem pracy jak w przypadku, kiedy reprezentuje stronę jako adwokat z wyboru. W przypadku zaniedbań przy prowadzeniu spraw, zarówno przez adwokata z urzędu jak i adwokata z wyboru, ponoszą oni analogiczną odpowiedzialność cywilną (odszkodowawczą) oraz dyscyplinarną. Natomiast, wynagrodzenie (opłata) za czynności przed organami

wymiaru sprawiedliwości, należne im za reprezentowanie strony, jest z zasady zróżnicowane.

W drugiej z opisanych sytuacji, wspomniane wyżej zróżnicowanie dotyczące wysokości należnego wynagrodzenia, mając na uwadze szczególnie rodzaj spraw w których występują pełnomocnicy z urzędu (wymagających większego nakładu pracy aniżeli w relatywnie prostych sprawach), może prowadzić do faktycznego zróżnicowania nakładu pracy adwokata z urzędu w stosunku do tej wykonywanej przez niego jako adwokat z wyboru. Trudno bowiem wymagać by w sytuacji faktycznej ekonomicznej dyskryminacji adwokata z urzędu, podejmował on na rzecz strony dalej idące starania aniżeli te jedynie niezbędne dla ochrony jej praw. Konsekwencją takiego stanu rzeczy musi być niższy (aniżeli możliwy do osiągnięcia w danej sytuacji) poziom ochrony prawnej osób w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, dochodzących swoich praw przed sądem. Taka sytuacja, przy założeniu kontradiktoryjności procesu cywilnego, gdzie rola sądu jest w zasadzie ograniczona do oceny materiału przedstawionego przez strony postępowania, powoduje, że faktyczny dostęp do sądu jest ograniczony wbrew dyspozycji art.45 ust.1 Konstytucji, gwarantującego prawo do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy.

Oczywiście znany są Sądowi występującemu z pytaniem prawnym poglądy Trybunału Konstytucyjnego wyrażony w postanowieniu z dnia 18 listopada 2014 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt Ts 263/13, wskazujący, że „Ustawowe ukształtowanie (na podstawie art. 17 ust. 1 Konstytucji) samorządu zawodu zaufania publicznego oznacza możliwość zlecania takim korporacjom wykonywania określonych funkcji o charakterze publicznoprawnym. Zapewnienie pomocy prawnej osobom, których ze względu na sytuację materialną nie stać na ponoszenie kosztów tej pomocy, należy do obowiązków władzy publicznej. Stanowi to jedną z gwarancji urzeczywistnienia konstytucyjnego prawa do sądu. Obowiązek ten ma charakter obowiązku publicznoprawnego. Jego ciężar rozdzielony jest pomiędzy Skarb Państwa i korporacje zawodowe – radców prawnych i adwokatów.” Sąd Okręgowy w pełni się z tym poglądem zgadza, jak też z tym, że Minister Sprawiedliwości ma możliwość określania wysokości stawek minimalnym w różnych kategoriach spraw, przy

uwzględnieniu ich szczególnego znaczenia dla podmiotów tych postępowań np. w sprawach alimentacyjnych (na co wskazuje Trybunał Konstytucyjny w wymienionym postanowieniu). Niemniej, odmienne ukształtowanie wysokości maksymalnego wynagrodzenia w ramach takiej samej kategorii spraw, przy takich samych stawkach minimalnych jedynie z powołaniem się na obowiązek działania dla dobra publicznego, umożliwiającego realizację w postępowaniu cywilnym zasady równości i prawa do sądu, wydaje się niewłaściwym.

Wskazać bowiem należy, że wysokość wynagrodzenia adwokata z wyboru określa umowa zawarta pomiędzy nim a osobą przez niego reprezentowaną – klientem (art.16 ust.1 prawa o adwokaturze). Umowa taka nie stanowi punktu odniesienia, przy wydawaniu przez Sąd orzeczenia o kosztach zastępstwa procesowego, bowiem Sąd wysokość wchodzącej w ich skład opłaty za czynności adwokackie określa zgodnie z kryteriami zawartymi w § 2 ust.1 i § 3 ust.1 rozporządzenia w sprawie opłat za czynności adwokackie. Do tych samych kryteriów odwołuje się przy określaniu opłaty za czynności adwokata ustanowionego z urzędu.

IV

Przesłanką do stwierdzenia niezgodności regulacji zawartych w aktach prawnych niższego rzędu, jakimi jest rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu, z art. 32 Konstytucji, zawierającym zakaz nierównego traktowania podmiotów podobnych, jest uprzednie ustalenie czy stwierdzone różnicowanie dotyczy takich właśnie podmiotów. O podmiotach podobnych można mówić w sytuacji, kiedy posiadają one wspólne, istotne i relewantne cechy. Innymi słowy - zasada niedyskryminacji i równości nie oznacza nakazu jednakowego traktowania sytuacji wszystkich podmiotów, gdyż ich sytuacja faktyczna i prawna może być różna.

W sytuacji faktycznej niniejszej sprawy mamy do czynienia z pewnością z podmiotami podobnymi, posiadającymi istotne i relewantne cechy wspólne. W każdym bowiem przypadku, zarówno adwokat z wyboru jak i adwokat z urzędu jest z

osobą wykonującą ten sam zawód adwokata, zawód regulowany tymi samymi przepisami. Adwokat z urzędu jest instytucją procesową, której realizację powierza się osobie posiadającej takie same cechy jak osoba występująca jako adwokat z wyboru. Zakres obowiązków i uprawnień procesowych obu wymienionych podmiotów jest tożsamy, analogiczny jest również zakres odpowiedzialności takich osób za błędy i zaniechania. Zatem, skoro mamy do czynienia z podmiotami podobnymi, brak jest przesłanek do różnego ich traktowania w zakresie przyznawanych im wynagrodzeń za taki sam rodzaj wykonanej pracy i w rezultacie do dyskryminacji jednego z nich.

V

W tym miejscu sprawa wymaga również odniesienia się do kwestii sposobu realizacji przez Ministra Sprawiedliwości regulacji zawartej w art. 29 ust.2 prawa o adwokaturze. Przepis ten nakłada na Ministra Sprawiedliwości obowiązek określenia stawek maksymalnych wysokości opłat za czynności adwokata z urzędu. Należy przypuszczać (choć jak wskazano wyżej winno to być wprost wyartykułowane w wytycznych ustawowych zawierających delegację dla Ministra Sprawiedliwości do wydania szczegółowego rozporządzenia – jak to zrobiono chociażby w art.16 prawa o adwokaturze), że przepis ten miał na celu ochronę interesów Skarbu Państwa przed możliwością uzyskiwania przez adwokatów nadmiernych i nieadekwatnych do wykonanej pracy wynagrodzeń. Minister Sprawiedliwości uzyskał blankietowe (co do adwokatów z urzędu) uprawnienie do tworzenia regulacji dotyczących opłat za czynności adwokackie, niemniej nie może tego czynić w sposób naruszający opisane powyżej wzorce konstytucyjne. Należy bowiem mieć na uwadze, że kwestia wysokości wynagrodzenia adwokata z urzędu podlega wszechstronnej ocenie według reguł wskazanych w § 2 cytowanego rozporządzenia i wymaga stosownego orzeczenia sądu, przez co nie sposób zakładać, że takie rozwiązanie może prowadzić do niekontrolowanej dowolności w określaniu i zasądzaniu opłat za czynności adwokatów z urzędu i wiążącej się z tym ewentualnej nieadekwatności tych wynagrodzeń do niezbędnego nakładu pracy adwokata, charakteru sprawy i wkładu pracy adwokata w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia.

Na marginesie należy wskazać, że z powszechnej praktyki sądowej wynika raczej, że opłaty za czynności adwokatów przyznawane są w wysokości zbliżonej do stawek minimalnych i jedynie w sytuacjach wyjątkowych (szczególnie skomplikowany charakter sprawy, postępowanie dowodowe wymagające udziału w wielu rozprawach, etc.) sądy korzystają z możliwości ustalenia wynagrodzenia zawodowych pełnomocników na wyższym poziomie. Przez co formułowanie istnienia ewentualnego zagrożenia zasądzenia przez sądy nieadekwatnych wynagrodzeń na rzecz adwokatów kosztem Skarbu Państwa, może stanowić jedynie nieracjonalny wyraz braku zaufania do działalności sądów, aniżeli rzeczywistą przesłankę do takiego ukształtowania tego rodzaju przepisów.

VI

Mając na uwadze powyższe, wskazać należy, że przepis § 19 ust.1 rozporządzenia w sprawie opłat za czynności adwokackie stanowiący, że koszty nieopłaconej pomocy prawnej ponoszonej przez Skarb Państwa obejmują opłatę w wysokości nie wyższej niż 150 % stawek minimalnych, o których mowa w rozdziałach 3-5 (pkt.1) oraz niezbędne, udokumentowane wydatki adwokata (pkt.2), może naruszać, *w części dotyczącej ograniczenia wysokości opłat do wysokości 150% stawek minimalnych*, normy konstytucyjne zawarte w art.32 i art.45 ust.1 Konstytucji oraz, że przepis art. 29 ust. 2 prawa o adwokaturze, stanowiący, że Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Adwokackiej, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady ponoszenia kosztów, o których mowa w ust. 1, z uwzględnieniem sposobu ustalania tych kosztów, wydatków stanowiących podstawę ich ustalania oraz maksymalnej wysokości opłat za udzieloną pomoc, może naruszać, *w części dotyczącej blankietowego upoważnienia ministra do określenia maksymalnej wysokości ww. opłaty*, normę konstytucyjną zawartą w art. 92 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

W Konsekwencji, koniecznym było wystąpienie z przedmiotowym pytaniem prawnym do Trybunału Konstytucyjnego.

Na oryginale
właściwe podpisy

Zgodność odpisu stwierdzam

Szczecin, dn. 10.09.2015

Kierownik Sekretariatu
VI Wydział
Sądu Okręgowego w Szczecinie

Katarzyna Szczerbińska

